

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210680
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223210680.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36715352 proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX D., za účasti osobitného subjektu na strane žalovaného: Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, o zaplatenie 758,16 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.12.2023 sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 758,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 758,16 Eur od 28.05.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil žalobca tým že so žalovaným uzatvoril dňa 23.01.2017 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 2.600,00 Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 66,43 Eur a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.985,80 Eur, pričom do dnešného dňa uhradil žalovaný sumu 3.188,64 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať jednotlivé splátky riadne a včas, žalobca ho listom zo dňa 07.03.2021 - predžalobná upomienka, vyzval k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 06.05.2021 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.05.2021. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 758,16 Eur a žalobca si zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 3.946,80 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/, pričom uvedenú sumu tvorí súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu a suma po zosplatnení. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 3.188,64 Eur. Uvedená suma je v prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 101,97 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Na základe vyššie uvedeného celkovú výšku dlžnej sumy ku dňu podania žaloby tvorí istina úveru vo výške 3.946,80 Eur - prijaté úhrady vo výške 3.188,64 Eur, t.j. 758,16 Eur.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že je nezákonné žiadať z pôžičky 2.600,00 Eur zisk 1.385,00 Eur. Právny zástupca žalobcu mu skôr neoznámil chýbajúcu čiastku k doplaceniu. Uviedol, že istinu zaplatil, aj zisk, spolu 3.188,00 Eur. Žiadal preto, aby mu bola odpustená 1 zisku firmy, teda požadovaná suma. Nakoľko ako dôchodca s 400,00 Eur dôchodkom nie je schopný požadovanú sumu zaplatiť naraz, žiadal preto 1 sumy zaplatiť v splátkach a to po 40,00 Eur mesačne.

3. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný nepoužil prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré by mali vplyv na posudzovanie oprávnenosti žalovanej pohľadávky. Žalobca v tejto súvislosti odporučil žalovanému vykonávať čiastočné úhrady vo výške v rámci jeho možnosti, pričom tieto sú a budú riadne zaevidované na žalovanú pohľadávku. Nakoľko v konaní po vzájomných vyjadreniach neostali sporné skutočnosti, žalobca je toho názoru, že je možné vydať platobný rozkaz v zmysle žalobného petitu, pričom následne si žalovaný môže dohodnúť podmienky splácania svojho dlhu. Žalovaný v podanom vyjadrení predniesol konkrétny návrh splácania dlžnej sumy a to vo výške 40 Eur mesačne, ktorý sa žalobcovi javí ako primeraný.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že si požičal sumu 2.600,00 Eur na opravu domu, pričom zaplatil po dohode 2.600,00 Eur + zisk 588,00 Eur. Žiadal súd o zamietnutie neuveriteľného zisku pre žalobcu a to 1.385,00 Eur.

5. Uznesením zo dňa 19.03.2024 č.k. 5Csp/65/2023-60 súd postupom podľa § 95 C.s.p. pribral do konania Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 na ochranu práv žalovaného. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 18.04.2024.

6. Žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 28.05.2024 na výzvu súdu, aby predložil všetky doklady a výstupy z registra, ktorými sa overovala schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uviedol, že žalovaný v žiadosti uviedol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 400,00 Eur. Žiadateľ uviedol Rodinný stav: ženatý a Počet nezaopatrovaných detí: 0. Žiadateľ uviedol Mesačné finančné náklady na zmluve sú vo výške 0,00 Eur. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta bol vykonaný dopyt do registra NRKI, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 164,00 Eur. Žiadateľ uviedol Iné mesačné výdavky vo výške 0,00 Eur. Životné minimum bolo vo výške 198,09 Eur a Životné minimum vyživovaných osôb bolo vo výške 0,00 Eur. V tomto prípade bolo počítané iba 65 % z nákladov zistených dopytom do registra, nakoľko išlo o klienta s rodinným stavom - ženatý/vydatá, pričom to znamenalo: $164 \text{ Eur} * 0,65 = 106,60 \text{ Eur}$. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: Príjem klienta 400,00; Výdavky: Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedené) 0,00; Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedené) 0,00; Počet nezaopatrovaných detí 0; Životné minimum žiadateľa 198,09; Životné minimum všetky nezaopatrované deti 0,00; Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 106,60; Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách) 0,00; Výsledok Príjem - Výdavky 95,31; Splátka žiadaného úveru 66,43. Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia ako je výška požadovanej splátky, žiadosť bola schválená. Žalobca taktiež poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania.

7. Súd vec rozhodol v súlade s ust. § 297 písm. b) C.s.p. bez nariadenia pojednávania, keďže predmetom sporu bola otázka jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,00 Eur.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to notárskej zápisnice, zmluvy o spotrebiteľskom úvere, rozhodnutia Sociálnej poisťovne, fotokópie občianskeho preukazu žalovaného, predžalobnej upomienky, fotokópie doručenky, prehľadu splátok a úhrad, oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti, dát dopytu NRKI, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

9. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2017 uzavretej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že

veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 2.600,00 Eur. V zmluve bola ako celková čiastka uvedená suma 3.985,80 Eur, čo mal žalovaný zaplatiť v 60 mesačných splátkach po 66,43 Eur. RPMN v zmluve bola uvedená ako 19,90 %, ročná úroková sadzba 19,90 %, priemerná RPMN 16,06 %. Prvá splátka bola splatná dňa 20.02.2017, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Doba trvania zmluvy: „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy“.

10. Z notárskej zápisnice N 3283/2017 Nz 54215/2017 NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 spisanej pred notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou, so sídlom Notárskeho úradu v Bratislave, na Hodžovom námestí č. 3 vyplýva, že dňom 01.01.2018 došlo k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. a to jej rozdelením a následným zlúčením s nástupníckymi spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a VÚB Leasing, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045. Na základe Projektu rozdelenia zlúčením právnym nástupcom pôvodného veriteľa vo vzťahu k tejto právnej veci je spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s.

11. Z prehľadu splátok a úhrad k zmluve číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby zaplatil celkovo sumu 3.188,64 Eur. Veriteľ zosplatnil zostatok úveru vo výške 558,87 Eur ku dňu 06.05.2021.

12. Z listu zo dňa 07.03.2021 označeného ako „Predžalobná upomienka“ vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že k zmluve č. XXXXXXXXXXXX, evidenčné číslo XXXXXXXX eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 265,72 Eur a upozornil ho, že ak do 07.05.2021 nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatniť.

13. Z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.05.2021 vyplýva, že žalobca oznámil žalovanému, že jeho dlh zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz, keďže dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

21. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 23.01.2017 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, evidenčné číslo XXXXXXXX, ktorou veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 2.600,00 Eur. V zmluve sa žalovaný zaviazal zaplatiť celkovo sumu 3.985,80 Eur, a to v 60 mesačných splátkach po 66,43 Eur, pričom na svoj dlh žalovaný uhradil sumu 3.188,64 Eur. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením sa žalobca stal právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. vo vzťahu k pohľadávke voči žalovanému z predmetnej zmluvy o pôžičke.

26. Súd zastáva názor, že vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere je predmetný zmluvný vzťah vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné aplikovať príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, zároveň je potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo, predovšetkým zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa a v neupravených otázkach Občiansky zákonník. Použitie Obchodného zákonníka prichádza do úvahy len v prípade, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je pre spotrebiteľa priaznivejšia. V Obchodnom zákonníku je síce zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide

o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy. Spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom, a má teda prednosť.

27. Žalobca ako veriteľ bol podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch povinný pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako dlžníka splácať spotrebiteľský úver. Pri posudzovaní úverovej schopnosti žalovaného bol žalobca povinný brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem žalovaného a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z odseku 2 § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch zároveň vyplýva, že veriteľ pri posudzovaní úverovej schopnosti dlžníka vychádza z informácií a dokladov poskytnutých na jeho žiadosť samotným dlžníkom a súčasne si je veriteľ povinný sám zabezpečiť informácie o dlžníkovi z príslušných databáz. Veriteľ pre posúdenie úverovej schopnosti dlžníka je povinný získať informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je potrebné ďalej overovať. Veriteľ musí disponovať takými informáciami o príjmoch a výdavkoch dlžníka, z ktorých bude schopný čo najobjektívnejšie posúdiť finančnú situáciu dlžníka. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď spotrebiteľ s poukazom na svoje pravidelné príjmy a výdavky disponuje dostatkom finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať spotrebiteľský úver v predpokladanej výške.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené a vykonané dokazovanie súd konštatuje, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným. Žalobca v zmysle odseku 6. odôvodnenia reagoval na výzvu súdu ohľadne skúmania bonity žalovaného, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že veriteľ zisťoval príjem žalovaného, ktorý overoval rozhodnutím Sociálnej poisťovne o výške starobného dôchodku. Žalobca zisťoval úverovú záťaž žalovaného v úverovom registri, avšak zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovaného, čo znamená povinnosť zistiť nielen jeho príjem, ale aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získať informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí.

29. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Podľa oznámenia žalobcu žalovaný v žiadosti o spotrebiteľský úver uviedol, že mesačné finančné výdavky vo výške 0,00 Eur, pričom dopytom do registra NRKI boli veriteľom zistené skutočné finančné výdavky žalovaného rovnako vo výške 164,00 Eur. Žalobca dôsledne neskúmal výdavky spotrebiteľa, pričom ak v zmluve uvádza mobilné číslo spotrebiteľa, tak minimálne náklad s jeho používaním má, rovnako tak žije v dome/byte, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo žalobca vôbec neskúmal. Podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, avšak uvedené ustanovenie nezbavuje povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zisťovať reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb. Iba v prípade, ak by veriteľom zistené reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenia základných životných potrieb boli nižšie ako suma životného minima, tak pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver musí vychádzať zo sumy životného minima a nie z reálne zistených nákladov. Veriteľ je však v každom prípade povinný zisťovať reálne náklady spotrebiteľa, čo v danom prípade žalobca nepreukázal.

30. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných mesačných výdavkov taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ ako dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Žalobca vykonaným dokazovaním nepreukázal, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne zisťoval jeho výdavky.

31. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným skúmal riadne jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k jeho pravidelným mesačným výdavkom. Uvedené má za následok, že poskytnutý úver je bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch.

32. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaný ako dlžník bol povinný veriteľovi vrátiť iba ním poskytnutú sumu pôžičky vo výške 2.600,00 Eur. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalovaný do dňa podania žaloby uhradil na svoj dlh sumu 3.188,64 Eur, teda uhradil sumu prevyšujúcu výšku poskytnutej pôžičky, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. s tým, že v konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, avšak zo spisu vyplýva, že tomuto žiadne trovy konania nevznikli. Rovnako tak zo spisu vyplýva, že ani osobitnému subjektu žiadne trovy konania nevznikli. Vzhľadom k uvedenému súd stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).